

Základní škola a Mateřská škola Polevsko, okres Česká Lípa,
příspěvková

organizace, 471 16 Polevsko 167

IČ: 70698503

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Klíček k poznávání“

č.j. ZŠMŠPOL/2023/194

Školní rok: 2023-2024

Projednán pedagogickou radou: 15.2.2024

Aktualizace: 15.2.2024

Obsah	
1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3 Podmínky vzdělávání.....	4
Věcné podmínky	4
Životospráva.....	5
Psychosociální podmínky.....	5
Spolupráce s institucemi	6
Personální a pedagogické zajištění	6
Spoluúčast rodičů.....	7
Individuální vzdělávací plán (IVP).....	10
Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP	12
Vzdělávání dětí od 2 do tří.....	14
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	Chyba! Záložka není definována.
Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
5. Organizace vzdělávání	14
6. Obsah vzdělávací nabídky	15
7. Autoevaluace a hodnocení v MŠ	22
8. Aktivity	22

1. Identifikační údaje

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Klíček k poznání“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Polevsko, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Sídlo: Polevsko 167, 471 16

IČO: 70698503

Zřizovatel: Obec Polevsko

Provoz: 6:00 – 16:00

Platnost od: 1.9.2023

Ředitel školy: Mgr. Andrea Emingerová

Zpracovatel ŠVP PV: Bílková, Staňová

2.Charakteristika školy

Budova Základní školy a Mateřské školy se nachází poblíž sjezdovky. Školu obklopuje zdejší krásná krajina s romantickou přírodou (kopce, louky, lesy, sjezdovky aj.), které využíváme, kromě školní zahrady, k dopolednímu pobytu dětí venku a enviromentální výchově eko hry, poznávání a seznamování se s živou a neživou přírodou, sběr přírodnin k dalšímu využití např. ve výtvarných činnostech apod. Výraznou dominantou přírodního horizontu je kopec Klíč.

Budova ZŠ a MŠ má společný vchod. V přízemí budovy se nachází šatna, sociální zařízení pro děti a jídelna. Třídy MŠ jsou umístěny v prvním patře budovy a jsou oddělené dveřmi. Mají společné hygienické zařízení, společnou ložnici. Každá třída MŠ má svou hernu i pracovnu. Kapacita mateřské školy je 40 dětí. Mateřská škola je dvoutřídní, jednotlivá oddělení smíšená, věková skupina dětí 2–6 let. Třídy mají své specifické označení 1. třída " Motýlek" a 2. třída „Kytička". Ke škole patří prostorná školní zahrada. Všechna zařízení na školní zahradě jsou dřevěná a splňují současná požadovaná kritéria. Oplocená zahrada umožňuje dětem dostatek volného pobytu k hrám. Vybudované školní hřiště a sportoviště děti využívají k volnému sportu a jiným aktivitám.

3 Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Každá třída má svou hernu i pracovnu, společné hygienické zařízení, společnou ložnici.

Hračky a didaktické pomůcky jsou pravidelně vyřazovány a postupně nahrazovány novými dle finančních možností. Hračky, pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samy podat, používat a také zpět ukládat. Na výzdobě tříd se podílejí samotné učitelky i děti se svými výtvarnými pracemi. Oplocená zahrada umožňuje dětem dostatek volného pobytu k hrám a vybudované hřiště a sportoviště děti využívají k volnému sportu a jiným aktivitám. Výtvarné práce dětí jsou pravidelně vystavovány

v šatnách, chodbě před MŠ, dětskými výtvary jsou též zdobeny interiéry tříd a chodby. Veškeré výtvarných činností dětí jsou prezentovány rodičům.

Životospráva

Dětem je poskytována vyvážená, plnohodnotná strava, podávána ve správných časových intervalech. Během celého dne mají děti k dispozici dostatečné množství tekutin. Děti nejsou do jídla nuceny. V mateřské škole je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však dostatečně flexibilní, aby mohl být přizpůsoben momentálním potřebám dětí a aby mohl reagovat na nenadálé situace a neplánované události v životě mateřské školy. Děti jsou každý den dostatečně dlouhou dobu venku, činnosti jsou přizpůsobeny povětrnostním podmínkám a ročnímu období. Děti mají dostatek volného pohybu jak v mateřské škole, tak i venku. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a potřeba spánku.

Děti jsou každý den dostatečně dlouhou dobu venku, činnosti jsou přizpůsobeny povětrnostním podmínkám a ročnímu období. Děti mají dostatek volného pohybu jak v mateřské škole, tak i venku. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a potřeba spánku.

Psychosociální podmínky

Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situaci. Učitelky respektují věkové a individuální potřeby dětí. Vytvářejí klidné, přátelské klima třídy. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost dětí je vyvažována nezbytnou mírou omezení, vyplývající z dodržování „Pravidel třídy“, na kterých se děti spolu s učitelkami dohodnou na začátku školního roku. Pedagogický styl učitelek je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi. Děti nejsou zbytečně organizovány, přetěžovány a neurotizovány. Učitelka se vyhýbá negativním slovním komentářům, podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalá, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná podpora a pomoc. Učitelka se věnuje prevenci šikany a sociálně patologických jevů tím, že podporuje neformální vztahy dětí ve třídě a ovlivňuje je prosociálním směrem.

Organizace

Časový program dne je orientační, lze jej pozměnit dle aktuálních potřeb a okolností. Omezujícím faktorem je podávání jídla a odpočinek. Veškerý personál usiluje o to, aby veškeré dění na škole probíhalo přirozeně bez spěchu a v dobré pohodě. Věkové složení dětí je ve třídách heterogenní.

Řízení mateřské školy

Jsou stanoveny jasné povinnosti, úkoly a pravomoci. Usilujeme o vytváření důvěrného a tolerantního prostředí. MŠ úzce spolupracuje se ZŠ, se zřizovatelem dle potřeby. Povinnosti učitelky mateřské školy jsou stanoveny podle katalogu prací a jsou specifikovány v náplni práce každé učitelky MŠ – náplň práce uložena u ředitelky školy. Učitelky MŠ jsou odpovědné ředitelce školy.

Povinnosti učitelek mateřské školy jsou v těchto oblastech: pracovní a organizační záležitosti, výchovně vzdělávací proces – vzdělávání – samostudium, materiální oblast, BOZP. Učitelky MŠ vedou vzdělávání předškolních dětí podle závazného RVP PV (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), který vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla (Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů – Školský zákon).

Spolupráce s institucemi

Mateřská škola trvale spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), Česká Lípa, Obec Polevsko, Základní škola Polevsko.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí pracovníci MŠ: Mgr. Andrea Emingerová- ředitel školy, Bílková DiS.- zástupce ředitele za MŠ, Karolína Staňová, Iva Černáková.

Nepedagogický pracovník MŠ: Michaela Čechová

Spoluúčast rodičů

Naší snahou je, aby komunikace fungovala na základě partnerství, usilujeme o vzájemnou důvěru. Rodiče informuje o problémech, ale hlavně o úspěších dětí, v případě zájmu rodičů se domlouváme na společném postupu při výchově a vydělávání. Informace rodiče získávají přímým kontaktem s učitelkou. Před vchodem do MŠ je nástěnka, kde jsou rodiče seznamováni a informováni o společných akcích dětí nebo prostřednictvím aplikace Twigsee. Pedagogové jednají s rodiči ohleduplně, nezneužívají důvěrné informace, nezasahují do života a soukromí rodiny. Dále dvakrát do roka se uskutečňují třídní schůzky rodičů, kde jsou rodiče seznamováni s plánem akcí mateřské školy. Individuální schůzky s rodiči dle potřeby.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Snažíme se o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti všech dětí, k jejich učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhat jim, aby dosáhly co největší samostatnosti.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících)

vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

- do mateřské školy jsou přijímány děti se zdravotním znevýhodněním, postižením, se sociálním znevýhodněním
- pro potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami můžeme na základě Doporučení ŠPZ ve třídě zřídit funkci asistenta pedagoga
- mateřská škola úzce spolupracuje se školským poradenským zařízením (PPP, speciálními pedagogy)
- podpůrná opatření a zajištěné podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika pro výchovně vzdělávací práci s dětmi se speciálními požadavky využívají speciální postupy, metody, formy a prostředky vzdělávání, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky
- pro úspěšnost vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné podle individuální potřeby upravit i podmínky věcné, psychosociální, životosprávu, organizaci vzdělávání, personální a pedagogické zajištění, spolupráci s rodinou
- za děti s těžkým zdravotním postižením považujeme: děti se sluchovým postižením, s poruchou dorozumívacích schopností, se zrakovým postižením, hluchoslepé děti, se souběžnými vadami, s autismem, s tělesným, či mentálním postižením, s poruchami pozornosti a vnímání dětí, děti s poruchami řeči
- integrovat dítě se speciálními vzdělávacími potřebami lze za podmínek vyloučení rizik tohoto rozhodnutí: zvážit co jsme schopni pro integraci takového dítěte schopni zajistit, vzhledem k tomu, že sami nejsme schopni opatřit kvalifikovanou péči v oboru speciální pedagogiky, je nutná úzká spolupráce se speciálním pedagogem, dětským psychologem, rehabilitačním pracovníkem na základě této spolupráce tvoříme individuální vzdělávací plán

- zajistíme rovný přístup ve vzdělávání všech dětí, u dětí s SVP dbáme při integraci mezi zdravé vrstevníky o zachování nezbytné míry svobody při rozhodování, poskytujeme pozitivní motivaci
- pro vzdělávání nadaných dětí po doporučení PPP vytváříme individuální plán, který využívá speciální postupy, metody, formy a prostředky vzdělávání
- podmínky vzdělávání upravujeme i pro děti se sociálním znevýhodněním, pro děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, děti s oslabeným rodinným zázemím, či děti s odlišného jazykového prostředí a které nemluví jazykem, kterým vzděláváme (dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí mohou být též vzdělávány v přípravných třídách)
- obecně platí, že integrace dětí s SVP znamená přiblížení se normálnímu prostředí a oslabení určité izolace i případné jeho vylučování ze společnosti ostatních vrstevníků (socializaci dítěte)
- pro potřebu dětí s SVP bude pamatováno při tvorbě TVP (doplněného o dílčí stimulační programy, či tvorbu individuálního programu pro dítě)
- pedagog si musí uvědomit, že dítě s SVP má jiné osobnostní předpoklady a je v obtížnější situaci, má menší zkušenosti a větší problémy s osamostatňováním, hůře se prosazuje, má méně rozvinutou schopnost autoregulace

Záměr:

- **u dětí s tělesným postižením** – zabezpečíme možnost pohybu v MŠ pomocí technických zdrojů; zajistíme podmínky pro náhradní tv aktivity; budeme využívat vhodné kompenzační pomůcky; snížíme počet dětí ve třídě.
- **u dětí se zrakovým postižením** – se zaměříme na rozvoj osamostatňování a sebeobsluhu; zajistíme prostředí bezbariérové a bezpečné; budeme dodržovat předepsanou zrakovou hygienu; vytvářet nabídku alternativních (zvládnutelných) aktivit; budeme využívat kompenzační pomůcky a hračky; počet dětí ve třídě snížíme; využijeme pomoci asistenta
- **u dětí se sluchovým postižením** – se zaměříme na osvojení specifických dovedností odpovídajících úrovni dítěte; budeme dodržovat sluchovou hygienu; budeme využívat kompenzační pomůcky; vzdělávat budeme ve vhodném komunikačním systému; počet dětí ve třídě snížíme; zajistíme přítomnost asistenta pedagoga

- **u dětí s poruchami pozornosti a vnímání** (dětí s poruchou učení a chování) – prostředí klidnící; zvýšíme bezpečnostní dohled; počet dětí ve třídě snížíme; zajistíme důsledný individuální přístup pedagoga; budeme těsně spolupracovat s SPC a s rodiči dítěte
- **u dětí s poruchami řeči** – zajistíme kvalitní průběžnou logopedickou péči; zajistíme spolupráci s odborníky a s rodiči
- **u dětí s více vadami a autismem** – zajistíme získání specifických dovedností zaměřených na sebeobsluhu; prostředí zabezpečíme klidné a pro dítě podnětné; zajistíme přítomnost asistenta; počet dětí bude nutno snížit; zajistíme užívání kompenzačních prostředků a změnu jiných podmínek pro úspěšné vzdělávání a socializaci dítěte
- **pro děti nadané** – vytvoříme podmínky pro jejich rozvoj ve všech oblastech, aby nebyl opomíjen rozvoj celkové osobnosti dítěte; nadále budeme rozvíjet oblasti jejich nadání, upravíme pro tyto potřeby TVP o aktivity, vhodné k jejich rozvoji; v této oblasti se do vzděláváme

pro děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí – zajistíme rovný přístup při přijímání dětí; zajistíme předcházení diskriminačního jednání z důvodu etnicity, národní příslušnosti, náboženského vyznání, sociálního či ekonomického statutu; budeme vyvíjet úsilí o odstranění bariér, které by mohly bránit docházce těchto dětí do MŠ; budeme usilovat o prostředí přátelské a přijímající; zaměříme se na odbourávání všech projevů rasismu, či diskriminace; povedeme ostatní děti k přijímání odlišností, jako přínosu, poznávání jiných kultur, které nás obohacují; budeme budovat toleranci k odlišnosti, posilovat vědomí obecné lidské rovnosti a sounáležitosti; povedeme ostatní děti ke schopnostem kritického myšlení a objektivního hodnocení; vhodně budeme motivovat rodiče těchto dětí ke spolupráci (vychovávat si je); v této oblasti se budeme vzdělávat

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávání dítěte se vztahuje pouze na předškolní vzdělávání dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné (viz. Školní řád mateřské školy čl. 4a). Mateřská škola ověří úroveň osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ověření se bude konat vždy v měsíci listopadu nebo prosince

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mateřská škola zajistí pro úspěšné vzdělávání dětí přiznanými podpůrnými opatřeními podmínky s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).

Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření. Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dětí školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.

Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

Vzdělávání nadaných dětí

Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvorů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia) Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.

Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků ve oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovni řeči, sociálními projevy i úrovni v dalších specifických oblastí. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru. Učitelky po vyzpozorování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně.

Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formou individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.

Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP

Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol, či sportovních klubech, kde již mají možnost docházet i děti z mateřských škol. Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

4 Vzdělávání dětí mladších tří let

U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do mateřské školy staráme hlavně o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy s vrstevníky. Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady, seznámení se s učitelkami a denním programem. Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti. Při zdokonalování fyzických schopností a dovedností dětí dbáme na rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů a zpřesňování pohybů paží a nohou. Vše se snažíme dětem nabídnout nenásilně, formou her. Děti se učí uvolňovat ruku prostřednictvím volného čmárání prstovými barvami, štětcem, pastelkou.

V dětech pěstujeme smysl pro rytmus, učíme je tleskání, říkadlům a pracujeme s hudebními nástroji. S dětmi se učíme jednoduché hudebně pohybové hříčky.

Při vzdělávání dětí dále klademe důraz na podněcování aktivity dětí, rozvíjení jejich zvědavosti, fantazie a soustředěnosti. Děti jsou povzbuzovány k samostatné činnosti i jednoduché hře. Děti se učí pojmenovávat jednotlivé části lidského těla, předměty a činnosti každodenních potřeb, jídlo, správně vyslovit své jméno, příjmení i jména dalších dětí a jsou nenásilnou formou seznamovány s přírodou (zvířaty, přírodními materiály, zeleninou, ovocem apod.), ale i různými předměty, které používají lidé v každodenním životě. Postupně se děti učí rozlišovat čtyři základní barvy a vlastnosti předmětů jako např. krátký dlouhý, teplý studený.

Součástí vzdělávání dětí je také péče o jejich řeč. Dbáme na to, aby děti používaly víceslovná pojmenování a jednoduché věty více než gesta. Děti nenásilnou formou učíme jednoduché verše, nová slova a vedeme je k tomu, aby rozuměly slovům při sledování krátkých pohádek (např. loutkové divadlo).

Děti podporujeme v jejich citových vztazích k rodině, škole, pracovníkům školy, ostatním dětem a přírodě. Rozvíjíme u dětí pocit osobní jistoty. U dětí prohlubujeme osvojování nejjednodušších pravidel chování v kolektivu (ohleduplnost, poděkování).

Vedeme děti k opatrnosti a starostlivosti o sebe i druhé.

Nejmenší děti jsou vedeny k tomu, aby se samostatně najedly a napily, a zároveň u jídla dodržovaly přiměřenou čistotu. Děti si postupně osvojují hygienické návyky v závislosti na režimu dne a podle individuální potřeby a dostávají prostor pro samostatné oblékání.

Děti zapojujeme také do pomoci dospělým, např. prostírání, úklid herny, výzdoba.

Ve vzdělávací práci s dětmi preferují pedagogické pracovnice tyto formy a metody práce:

- individuální, ve druhé řadě skupinovou a frontální práci s dětmi
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- situační učení
- spontánní sociální učení
- didakticky zacílené činnosti
- aktivity spontánní i řízené pedagogem

Vzdělávání dětí od 2 do tří

Základní činností dítěte v předškolním věku a hlavně malých 2–3letých dětí je hra, a proto je v mateřské škole vymezeno této činnosti nejvíce času. Ke hře je nejvíce využíváno ráno, kdy je ještě nižší počet dětí a je možné se malým dětem věnovat individuálně až do příchodu celé třídy.

Od vstupu do třídy, až do svačiny, si mohou děti hrát v koutku námětové hry, u stolečků víceméně hravé činnosti řízené učitelkou, kdy jsou dětem zadávány drobné úkoly jako je např. vkládání hříbků do mozaiky, navlékání korálků, třídění podle barev, velikosti, tvaru, trhání, mačkání apod. Je nutné zapojit a zaměstnat děti, které se straní ostatních a pomáhat jim začlenit se do kolektivu a společných her.

Zpočátku je vhodné vypustit i ranní cvičení a zaměstnání. Tento proces by měl trvat tak dlouho, dokud nepřestanou všechny děti plakat (minimálně 1,5 až 2 měsíce).

Postupně přidávat jednoduché, zejména samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně. Všechny ostatní činnosti postupně rozšiřovat v HV, VV, TV, rozumové, jazykové výchově.

Činnosti by měly být velmi krátké, proložené říkadly, pohybem, písničkami, tanečky, aby udržely pozornost dětí.

Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud jsou v mateřské škole méně než 3 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích aktivit. V případě vyššího počtu cizinců v povinném předškolním vzdělávání než 4, bude vytvořena jazyková skupina pro jejich bezplatnou jazykovou přípravu a plynulému přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby, v celkovém rozsahu 1 hodiny) v průběhu týdne.

Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

5. Organizace vzdělávání

Do MŠ jsou děti přijímány v době, kdy probíhá předem plánovaný zápis nebo v průběhu celého školního roku na základě přihlášky vyplněné zákonným zástupcem dítěte a rozhodnutí ředitelky školy. Při přijímání nových dětí je důsledně dodržována

dostatečně dlouhá adaptační doba. Těmto dětem je vždy věnována zvýšená individuální péče.

Mateřská škola i základní škola, jsou vzájemně propojeny, některé aktivity probíhají společně, např. průběžně během školního roku hudební výchova, akce školy, veřejná vystoupení dětí pro rodiče, karneval, výlety.

Přechod dětí do základní školy je pak bezproblémový, děti zůstávají ve známém prostředí

6. Obsah vzdělávací nabídky

Ústředním motivem našeho programu je Hrajeme si společně, kdy využíváme každé možnosti pro vytvoření příjemného, podnětného, zajímavého, a hlavně kamarádského prostředí. Tak vytváříme základy ke zdravému životnímu stylu.

Pro třídy MŠ máme vytvořeny jednotlivé bloky. Závazné pro vzdělávací proces jsou hlavní cíle vytyčující základní směr našeho pojetí předškolního vzdělávání a celoroční projekt. Tyto základní materiály jsou zpracovány ve třídě do tematických celků a ty jsou dále rozpracovány do týdenních bloků, které pokrývají všechny vzdělávací oblasti v souladu s principy a zásadami RVP PV, kde jsou popsány jak cíle, tak i činnosti a očekávané kompetence.

1.blok ZÁŘÍ téma: Mám rád svoji školku podtémata: Hurá do školky, Já a moje značka, Třída plná kamarádů, Sklízíme na zahrádce.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Hlavním cílem je postupná nenásilná adaptace nově příchozích dětí a začlenění do dětského kolektivu, získat důvěru a za pomoci starších dětí navazovat první kamarádské vztahy.
- **Vzdělávací nabídka:** Budeme si zvykat na odloučení od rodičů, na novou autoritu, na společnost vrstevníků. Naučíme se respektovat pravidla soužití v MŠ, řešit neshody klidnou asertivní cestou a postupně si vytvářet pozitivní vztah k mateřské škole. Činnost bude zaměřena na vytváření kladných vztahů mezi dětmi a k utváření přátelství. V tomto měsíci si také začneme osvojovat základní poznatky o jednom z ročních období – podzimu. Povídáme si o pěstování ovoce a zeleniny. Poznávání okolí MŠ, výlet. Předškoláci se učí napsat své jméno, práce s pracovními listy.

Očekávané výstupy:

V tomto období je nejdůležitější, aby se nově příchozí děti cítily bezpečně, pohodově a postupně si zvykaly na nový denní režim, postupně si osvojovaly základní hygienické návyky a zásady správného stolování. Zároveň si vytvářely citlivý a ohleduplný přístup ke svým slabším kamarádům.

2.blok ŘÍJEN téma: Putování se skřítkem Podzimkem podtémata: Houby, Kaštanek a jeho kamarádi, Podzimní procházka, Putování za zvířátka.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Cílem je vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- **Vzdělávací nabídka:** Při vycházkách si všímáme, jak se naše oblíbená místa v tomto období mění, vnímáme její barevnost, rozmanitost, počasí apod. Dozvíme se o jedlých a nejedlých houbách, jak se chováme v lese.

S přicházejícím podzimem pozorujeme změny přírody, učíme se druhy stromů a jejich plody. Sběr listů na tvoření. Věnujeme se též sběru žaludů a kaštanů, nejprve si s nimi pohrajeme, pak je usušíme. Učíme se jaké druhy zvířat žijí v našem lese a ke konci tématu jdeme nakrmit zvířátka ke krmelci. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.

- **Očekávané výstupy:** V tomto tematickém celku se děti učily vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý. Pozorováním a praktickými činnostmi si osvojovaly elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké a vytvářely si kladný vztah k živé i neživé přírodě.

3.blok LISTOPAD téma: Barvy, barvičky podtémata: Kouzelné barvy podzimu, Počasí, Pouštíme draka, Kam ježek chodí spát.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Cílem je vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změn.
- **Vzdělávací nabídka:** Naučíme se poznávat barvy – starší děti by již měly znát všechny barvy i odstíny (tmavá x světlá), mladší děti alespoň 6

základních barev. Ve školce si uděláme „lentilkový týden“, kdy každý den budeme mít jinou barvu podle které se oblékneme. Budeme si všímat změn počasí, naučíme se druhy počasí. Není drak jako drak, povídání o papírovém, pohádkovém draku. Tradice pouštění draka z Asie. Povídání o ježkovi – jak se brání nepřítelům atd. Zimní spánek zvířat – jaké zvířata se chystají na zimní spánek a jak se na něj připravují. Návuk předložek, popis děje, prostředí. Zmínka o svátku Sv. Martina- pečení SVATOMARTINSKÝCH ROHLÍČKŮ. Rozvoj pěveckých a mluvních dovedností. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.

- **Očekávané výstupy:** Děti se učí vnímat, jaké druhy počasí máme. A jaké zvířata se chystají k zimnímu spánku. Učí se zvyky, které mají v jiných státech (Draci v Asii.)

4.blok PROSINEC téma: Kouzelný čas podtémata: Výlet za Mikulášem, Andělské zvonění, Štědrý večer nastal, koledu přichystal.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** cílem je navodit atmosféru radosti a těšení se na vánoce, děti se seznamují s lidovými tradicemi a zvyky v adventním období, což napomáhá utvářet pozitivní vztahy ke kultuře a umění vůbec.
- **Vzdělávací nabídka:** Celý tento měsíc bude především zaměřen na přípravu vánoční besídky a na vánoční svátky. Děti také pomáhají s výzdobou školy a třídy svými obrázky, zhotovujeme vánoční přáníčka a drobné dárky. Děti se budou učit překonávat svůj stud a trému, aby dovedly předvést, co se v MŠ naučily. Povíme si, proč se Vánoce slaví, zda máme radost z dárků a zda také umíme obdarovávat. Zkusíme si některé zvyky a sami ve školce Vánoce „oslavíme“, připravíme si vánoční posezení s cukrovím, vánočním stromečkem a dárky. Náš adventní kalendář bude plný tradic. Povídáme si o Svátku sv. Mikuláše a jeho doprovodu nejen v ČR, svátku sv. Ondřej. Mikulášský průvod po obci. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.
- **Očekávané výstupy:** Děti získávají poznatky o životě, o lidových zvycích a tradicích svých předků. Zároveň vánoční atmosféra vždy napomáhá k prohlubování kladných vztahů mezi dětmi, posiluje citové vztahy ke svým blízkým.

5.Blok LEDEN téma: Zima ta nás nezaskočí podtémata: Vzpomínka na Vánoce, Zimní radovánky, Co už vím o svém těle, V zdravém těle zdravý duch.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Kladně vlastních zkušeností prohlubovat poznatky o přírodě, její kráse v každém ročním období.
- **Vzdělávací nabídka:** V tomto měsíci se ohlédneme za předešlými svátky, Ježíškem, prázdninami... připomeneme si naše prožitky, slavnostní vánoční atmosféru... zda jsou Vánoce něčím výjimečné či nikoliv. ...). 3KRÁLOVÉ – zmínka o nich (Tří králová sbírka). Budeme se učit mít radost z maličkostí – užívat si počasí, ať už je jakékoliv (sníh, déšť, slunečno, mlhy, mrazy...). Blízký kopec využíváme k bobování či sáňkování a na zahradě tvoříme stavby ze sněhu. Předškolní děti se připravují k zápisu – budeme procvičovat co by měly znát a umět, budeme povzbuzovat důvěru dětí v sebe sama a ve vlastní schopnosti, tak aby si také věřily a nebály se. Díky novým zajímavým pomůckám si děti mohou postavit model lidského těla nebo sestavit talíř plný ovoce, zeleniny, bílkovin a dalších. Dozvíme se: K čemu slouží lidská kostra, jak se některé kosti jmenují, že kosti jsou pokryty svaly a kde všude svaly máme, funkce orgánů, kolik máme smyslů a k čemu jednotlivé smysly používáme (K rozvoji a využívání všech našich smyslů hrajeme různé hry), jména zoubků a jak pečovat o zoubky. Význam zdravé a špatné stravy. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.
- **Očekávané výstupy:** Děti si upevní poznatky o přírodě, její zákonitosti, proměny. Poznávají vlastnosti ledu a sněhu. Budoucí školáci se připravují na zápis do školy, na který se velmi těší. Děti se naučí pojmenovat části těla, starší děti i některé orgány a jejich funkce, vytváří se povědomí o těle a jeho vývoji, začínají rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, uvědomují si význam péče o čistotu a zdraví, důležitost pohybu na čerstvém vzduchu a zdravé výživy.

6.blok ÚNOR téma: Hurá do pohádky podtéma: Bylo, nebylo..., Pojď dál, pohádka začíná, Hrajeme si pohádky.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Společné prožití radosti z pohádek, rozvoj všech poznávacích a kreativních schopností dětí, jejich fantazie.
- **Vzdělávací nabídka:** Tento měsíc bude plný pohádek. Vysvětlíme si co je to pohádka, jaké známe pohádkové postavy. Budeme poznávat děj různých pohádek. Zahrajeme si pohádky s kostýmy. Prohlížíme si s dětmi jejich oblíbené knihy a povídejte si o nich – popisujte obrázky, ptáme se dětí, co na nich vidí, vytleskávejte jednotlivá slova, počítejte slabiky, necháme děti, ať vypráví pohádky ať už známé po paměti nebo vymyšlené podle obrázků. Budeme poznávat pohádky podle obrázků. Pozveme divadlo do MŠ. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.
- **Očekávané výstupy:** Mít schopnost komunikovat a vžít se do různých rolí v pohádce, umět improvizovat.

7.blok BŘEZEN téma: Svět kolem nás podtémata: Masopust/Karneval, Když jaro zaťuká, Příprava na Velikonoce

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Usilují o uvědomování a osvojování si jednoduchých poznatků o přírodě, jejích proměnách v tomto ročním období, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, aby se děti učily vnímat i její krásu a barevnost.
- **Vzdělávací nabídka:** Povídáme si o Masopustu, co je jeho tradicí, ukážeme si masopustní průvod. Poznávání hudebních nástrojů, průvod s hudebními nástroji. Karneval v MŠ. Všímáme si pučícího jara, poznáváme druhy jarních kytiček velmi důležité je pozorování na vycházkách, jak se příroda probouzí, poznáváme první květy a rostliny, pupeny na stromech, kočičky, sněženky, bledule a další květy tak, jak pokračuje jaro. Přilétání ptáčků z teplých krajů..., Sazení osení nebo jiných sazenic a pozorujeme, jak rostou, přičemž se děti učí, co rostliny potřebují k růstu (světlo, teplo a vodu). Získáme představu o významu a tradicích Velikonoc, vyzdobíme si jarní školku různými výtvarnými technikami. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.
- **Očekávané výstupy:** Děti si rozšíří své poznatky o přírodě. Vnímají okolní svět, jak se neustále vyvíjí a proměňuje, má však svůj řád.

8.blok DUDEN téma: Jé pozor podtémata: Máme rádi zvířata, Pozor, stát, červená, Jedem, jedem z kopečka, hvízdají nám kolečka.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Cílem je vést děti k osvojení si a prohloubení poznatků a dovedností potřebných ke správnému a bezpečnému chování na ulici.
- **Vzdělávací nabídka:** Budeme poznávat domácí zvířátka a jejich mláďata, povídat si o jejich užitku pro člověka..., Poznávání lesních zvířat, zvířat ze ZOO, k tomuto tématu zařadíme zvukové poznávání zvířat. Tento měsíc si zopakujeme, jak chodíme po ulici a rozebereme různé situace v silničním provozu, které si „procvičíme“ i ve městě. Budeme porovnávat život na městě a vesnici, jak moc je odlišný, výhody i nevýhody obou míst.... Děti se učí pojmenovat a třídít dopravní prostředky podle místa pohybu, znát i jejich účel Dopravní den v MŠ. Téma doprovází hudební činnost a výtvarná činnost.
- **Očekávané výstupy:** Toto téma je dětem velmi blízké, jsou si vědomy, jakému nebezpečí jsou na ulici vystaveny. Děti si rozšíří své poznatky o přírodě, zvířatech.

9.blok KVĚTEN téma: Taková normální rodinka podtéma: Moje rodina, Moje maminka je nejkrásnější, Ráno, poledne, večer, Tady bydlím.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Zde se zaměřujeme na citovou výchovu, na rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě a ke svému nejbližšímu okolí.
- **Vzdělávací nabídka:** V tomto období připravujeme maminkám k svátku překvapení - drobné dárky, odpolední posezení, kde děti maminkám předvedou, jak jsou šikovné, zaspívají, zatančí nebo zacvičí, mohou se pochlubit, co se naučily. Při ranních hrách si hrajeme na domácnost, povídáme si o mamince („jaká je, proč ji mám rád, co bych ji popřál“). Děti též vyprávějí, kdo patří do jejich rodiny, přičemž se učí chápat rodinné příbuzenské vztahy. Zaměřujeme též na místo bydliště, co se nám tady nejvíce líbí, na vycházkách obcí si všímáme domů a jejich výzdoby, děti ukazují dům, kde bydlí, tím si procvičují i orientaci. Učíme se o jednotlivých částech dne.

- **Očekávané výstupy:** Snahou je posílit citové pouto k rodině, také k místu, kde děti žijí a aby se děti naučily chápat pojem „co znamená domov“.

10.blok ČERVEN téma: Broučkové poletují podtémata: Broučkové, příroda v létě, těšíme se na prázdniny.

- **Dílčí vzdělávací cíle:** Zaměřujeme se na pozorování a vytváření elementárního povědomí o neustálých proměnách přírody, chápání střídání ročních období během celého roku.
- **Vzdělávací nabídka:** Budeme pozorovat motýly, včelky, čmeláky, jak létají z květu na květ, Když se zadíváme chvíli do trávy, můžete pozorovat broučky (nejčastěji berušky, mravence a další). Také tento měsíc přivítáme léto a popovídáme si o něm. Před prázdninami si řekneme, jaká na nás mohou číhat nebezpečí, jak si dát na sebe pozor, co dělat můžeme, co nesmíme, co s doprovodem dospělého... Především připravíme společný dětský den, plno zábavných sportovních soutěží a her, drobné dárky a odměny. Celý týden je zaměřen na činnosti na přání dětí Poslední týden se slavnostně rozloučíme se školním rokem, budoucí školáčky mohou pochlubit, jak jsou šikovné, co se všechno naučily. Je to však týden her na přání dětí, při pěkném počasí podnikneme výlet do okolí.
- **Očekávané výstupy:** Na konci školního roku si hravou formou ověříme, co se děti naučily a jsme mile překvapeny, co všechno si zapamatovaly. Vzhledem tomu, že jsme venkovská škola a většinu času trávíme v okolní přírodě, děti mají opravdu bohaté znalosti, které určitě využijí v příštím vzdělávání.

7. Autoevaluace a hodnocení v MŠ

Evaluací rozumíme systematické shromažďování informací a jejich analýzu podle předem daných pravidel.

Hodnocením rozumíme spontánní činnost prováděnou většinou nepravidelně a vztahující se především k dítěti či pedagogovi.

8. Aktivity

Spánek a odpočinek dětí respektuje rozdílné potřeby dětí, což umožňuje individuální práci s předškoláky (např. rozvoj zrakového, sluchového, prostorového vnímání). Škola nabízí kroužky (Sportovní, Pěvecký, AJ)

Plánované akce

- LENTILKOVÝ TÝDEN
- KARNEVAL
- ZÁPIS DO MŠ
- DEN MATEK
- PALENÍ ČARODĚJNIC
- DEN DĚTÍ
- DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ
- VÝLET
- VÁNOČNÍ BESÍDKA
- BESÍDKA NA KONCI ROKU